

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI

โปรดระบุหมายเลข ISSN หรือชื่อของวารสารที่ต้องการทราบผลประเมิน : ค้นหา

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	เจ้าของ	จัดอยู่ในวารสารกลุ่มที่	สาขา
1	วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ	1906-2605	สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดกาฬสินธุ์	1	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

[Back to top](#)

วารสาร

วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

Research and Development Health System Journal

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เมษายน 2561

VOL.11 No.1 JANUARY - APRIL 2018

ISSN : 1906 - 2605

วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

RESEARCH AND DEVELOPMENT HEALTH SYSTEM JOURNAL

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2561 VOL.11 NO.1 JANUARY – APRIL 2018

สารบัญ

รายการวิจัย	หน้า
การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันการติดโรคพยาธิใบไม้ตับซ้ำ ในผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับ ตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.....	1
ฉัตรลดา ศีพร้อม, พัชรารวรรณ จันทร์เพชร, เพชรรัตน์ ศิริสุวรรณ	
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในการจัดการของเสียของโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง	8
จักรพันธ์ ฉัตรวรกิจ, ณรงค์ศักดิ์ ไชยสิทธิ์, เพ็ญศรี วัฒนละญาณ	
ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	14
สุนันทา สมใจ, วิชุดา กิจธรรม, วิไลลักษณ์ ลังกา	
การส่งเสริมการทำงานอาสาสมัครอย่างยั่งยืนในผู้สูงอายุ	22
พรรณธิดา เอี่ยมศิริปริดา, อังศรา ประเสริฐสิน, นริศรา พึ่งโพธิ์สภ	
การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเครือข่ายบริการสุขภาพ บ้านไผ่ – โนนศิลา จังหวัดขอนแก่น	29
ชัยภรณ์ โพธิ์ผล, ประจักษ์ บัวผัน	
การจัดการตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น	40
อังคณาภรณ์ พลบำรุง, วิพร เสนารักษ์	
การพัฒนากลุ่มอาหารสุขภาพพริกขี้หนู ตำบลเชียงแหวน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี.....	49
ปิยะนุช ไชยสาส์น, ลลมิ ปิยะบัณฑิตกุล	
ผลการรักษาด้วยการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพรต่ออาการปวด ในผู้ป่วยทางระบบโครงร่างและกล้ามเนื้อ.....	57
ชัยวุฒิ อาจการ	
การพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง	67
บุณยาพร อารยวุฒิกุล, ถาวร ถ่อกา	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานสารสนเทศของบุคลากรสาธารณสุข เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	74
บุญญาพัฒนา ไชยเมธ, สมเกียรติยศ วรเดช, สุทธิพงษ์ รักเล่ง, ภาณุมาศ พิภูฏ, รัตนา รุณแสง, จูติมา ชูใหม่ และ อนุชิต ชุมคง	
การศึกษาประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการบำบัดน้ำเสียจากภาชนะน้ำท่วมขัง บ้านโพธิ์ตากตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	82
อรุณรัตน์ ปัญจะ กลิ่นเกษร, เพชรรัตน์ ศิริสุวรรณ	
การประเมินระบบไฟระงับโรคใช้หัวใจใหญ่ของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2559	89
ไพรัตน์ สงคราม, สุรเชษฐ ภูสุวรรณ, วุฒิพงษ์ นรวิวัฒน์, พรทิพา ดวงคกลาง	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ : กรณีศึกษา เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	94
สมเกียรติยศ วรเดช, บุญญาพัฒนา ไชยเมธ, สุกัญญา นัครามนตรี, จักรินทร์ ปริมาณนท์, ช่อผกา หนูรอด, หนึ่งฤทัย เกื้อเอียด, ณัฐวดี สุขสง	
ผลของการให้ข้อมูลโดยใช้แนวคิดการดูแลผู้ป่วยโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ต่อความเครียดของมารดาทารกแรกเกิดน้ำหนักตัวน้อย	100
สังจวรรณช์ พวงศรีเคน	
การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวแบบมีส่วนร่วม อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์	110
ฉวีวรรณ ชมพูเขา	
แรงงูใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ จังหวัดอัตตะปือ สปป.ลาว	118
Inpanh Ionthirath , ชัญญา ยภิปาตกุล	
การพัฒนาแบบการบูรณาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนปัจจุบันในการดูแลสุขภาพประชาชนของสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่จังหวัดลำปาง	126
วรรณมา คำเนินสวัสดิ์, ถาวร ถ่อกา	
โปรแกรมการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด การรับรู้ และพฤติกรรมกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยตนเอง ในสตรีอายุ 20 ปีขึ้นไป ตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด	134
เพชรรัตน์ ศิริสุวรรณ, พัชรารวรรณ จันทร์เพชร, ฉัตรลดา ศีพร้อม	

วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

RESEARCH AND DEVELOPMENT HEALTH SYSTEM JOURNAL

สารบัญ (ต่อ)

รายงานการวิจัย	หน้า
ประสิทธิผลของโปรแกรม EMSA ในการลดระดับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมของผู้สูงอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์	141
สุรศักดิ์ ศิลการขันธ์	
ภาวะสุขภาพ และการจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง	152
ศุพัตรา บัวทิ , ขนิษฐา รักษาเคน	
แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย	162
ยุวดี รอดจากภัย	
การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล	168
กัญญา มินาเขตร , สุพรรณิ อะโอกิ , ธีรวิทย์ เอกะกุล	
พฤติกรรมการใช้ยาที่แพทย์ไม่ได้สั่งจ่ายและอาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในโรงพยาบาลชุมชนน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ...	177
ทิวารวรรณ สกุลจันทร์	
การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A(H3) ในวัดแห่งหนึ่งจังหวัดอำนาจเจริญ เดือนตุลาคม 2560	184
ปฐมพงศ์ ปรุ โปร่ง , สำราญ เหล็กงาม , วารุณี นาสินพูน	
การพัฒนาแบบการจัดการปัญหาอุบัติเหตุภายใต้การจัดการระบบสุขภาพอำเภออำเภอดงคำมวง จังหวัดกาฬสินธุ์	192
ฉวีวรรณ ชมภูษา , กฤตเมธ ยัตภูมิ	
การพัฒนาความผูกพันองค์กรของบุคลากร ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี	200
ทิบุลย์ พิมพ์จำปา , วิรัตน์ ปานศิลา , สุพร ลอยหา	
ผลของโปรแกรมพัฒนาพฤติกรรมกรรณวดเท้าเพื่อลดอาการเท้าชาของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สอง โรงพยาบาลกาฬสินธุ์	210
ศิริพร แสงกุลถึง , นิรมล เมืองโสม	
การพัฒนาแนวทางประสานบริการของโรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี และโรงพยาบาลบริการด้านโรคมะเร็งในนครหลวงเวียงจันทน์	219
สุลัดรีรัตน์ สารระรัตน์ , สุวิญญา ธนสีลังกูร , ชลการ ทรงศรี	
การพัฒนาแบบการดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันโรคหลอดเลือดสมอง ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ด้วยเทคนิคการวางแผนแบบมีส่วนร่วม(AIC)	229
สาโรช สมชอย	
การพัฒนาทักษะการดูแลตนเองเกี่ยวกับการควบคุมอาหาร ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน	239
วิษณาภรณ์ ศรีไพรวรรณ , อรสา กงคาล	
การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ	249
รัชณีวรรณ ราชพลแสน , เกษราวัลดี นิลวางกูร	
แรงจูงใจที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น	259
ประภัสสร ชาลีสาร , ประจักษ์ บัวผัน	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้ป่วยจิตเภทชายที่อาศัยอยู่ในชุมชนอีสาน	268
ครุณี รุ่งกรกานต์ , สุรดา จันศิริระยอม , ชนกพร ศรีประสาร	
การปรับตัวของผู้ประกอบการในการผลิตอาหารพื้นเมืองจากอุตสาหกรรมในครัวเรือนสู่การผลิต เพื่อการค้า : กรณีศึกษา หมี่โคราชตรา	277
ดอกจิก อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา	
ประภาพร สุทธิลัง , สุณิพร สุวรรณมณีพงศ์ , ปัญญา หมั่นเก็บ	
ปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอแวง	287
น้อย จังหวัดขอนแก่น	
บัญชา ฌ พัทลุง , ชัญญา อภิปาถกุล	
การพัฒนาแบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เขตสุขภาพที่ 8	297
ณภัทร สิทธิศักดิ์	
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการพยาบาลสาธารณสุข สำหรับนักศึกษาพยาบาล	308
นลินี เกิดประสงค์ , ภัทริรา ธีรสวัสดิ์ , ศิริยุภา พูลสุวรรณ , สุวิณี วิวัฒน์วานิช	
ประสิทธิผลของโปรแกรมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ความสามารถตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคม และวัฒนธรรมพื้นบ้าน	318
หมอลำต่อพฤติกรรมกรรณวดเท้าของปากาณผู้สูงอายุบ้านหนองโสน ตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	
วันเฉลิม รัตพร , วิศรุต ทองวรรณ , ศุพัตรา วัฒนเสน , นันทิยา รมณีขันธ์นากุล	
ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น	328
ลักษณะพรพรรณ แก้วมูลมุข , สุวิทย์ อุดมพานิชย์	

วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

RESEARCH AND DEVELOPMENT HEALTH SYSTEM JOURNAL

สารบัญ (ต่อ)

รายงานวิจัย	หน้า
ผลของการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักสัปปุริสธรรมต่อความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	339
อรนรินทร์ แท่นอ่อน , เปรมฤทัย น้อยหมื่น ไวย , กฤษกร เจือดี	
ผลของการออกกำลังกายแอ่งแขนร่วมกับการควบคุมอาหารและการใช้ยาโดยการสนับสนุนของครอบครัวต่อระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2	349
พงษ์พัฒน์ ธรรมธุระสาร , เบญจมา มุกตพันธ์	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้รับบริการการแพทย์ฉุกเฉินในจังหวัดสกลนคร	358
ศรัญญ์ ศรี ไชยจรรยา	
การวิจัยและพัฒนาระบบเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 9, 18, 30 และ 42 เดือน จังหวัดลำปาง	365
กุลรัตน์ ไชยพรม , ณัฐฐาภรณ์ ปัญจันท์ , ดาวร ล้อกา	
ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันในผู้สูงอายุเขตกิ่งมือง อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร	380
ทนิช กนกเทศ , สุนทรรัตน์ ศิริวรรณไชย	
แนวทางการจัดการน้ำเสียแบบมีส่วนร่วมสำหรับชุมชนล้อมรอบมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	386
ผดุงศักดิ์ คำยศ , ธันวา ใจเที่ยง , ธีรนาถ สุวรรณเรือง	
การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	395
วร ภากรณ์ นันทวงศ์ , สุวิทย์ อุดมพาณิชย์	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการติดเชื้อของโรคพยาธิใบไม้ตับในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	403
อนุวัฒน์ เที่ยงพูน , จุฬามาศ สุขจิต , คุณศักดิ์ เทพจันทร์ , พุทธิไกร ประมวล	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคูคตวังอำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม	411
วิวิดา พิศรี , ชัยรัช จันทรมุค	
การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวาน อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู	418
รวมพล เหล่าหวัน	
การพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตแบบมีส่วนร่วม อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู	427
ดวงสุดา ดาวเศรษฐ์	
ความรู้และพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลนาโพธิ์ อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม	435
ปวิชา ศรีน้อยขาว , ชัยรัช จันทรมุค	
ภูมิปัญญาการใช้พืชสมุนไพรในท้องถิ่นของชุมชนสองเหนือตำบลตลาด อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม	443
ชนมาต แปลงมาลัย	
การบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น	452
ณิศา คงแสง , ชนะพล ศรีฤาชา	
พฤติกรรมกรดูแลทำในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา	465
เนตรนภา พลพิชิต , วิพร เสนารักษ์	
การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน บ้านคำไฮ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์	472
มัณฑนา ศรีภพ , เพชรไสว ลิ่มตระกูล	
การพัฒนาการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ในชุมชน	481
แกนภร โพชะโน , วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์ , เกศินี สราญฤทธิชัย	

วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ

RESEARCH AND DEVELOPMENT HEALTH SYSTEM JOURNAL

สารบัญ (ต่อ)

รายงานการวิจัย	หน้า
ผลของอุณหภูมิและเวลาต่อการลดลงของชนิดและปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ในการอบหม้อว้าว ด้วยเตาไมโครเวฟในจังหวัดกาฬสินธุ์	491
อรรคพล ภูผาจิตต์ , ศรวิวรรณ เศรษฐธรรม	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลในสังกัดกองทัพภาค ส่วนภูมิภาค	501
นิภาวรรณ ขวงวิภักดิ์ , มาริสา ไกรฤกษ์	
การดูแลตนเองของเกษตรกรปลูกมะเขือเทศ	513
ประมวณศิลป์ ปิ่นทะวงษ์ , เกษราวัลณ์ นิลวางกูร	
การพัฒนาระบบบริการแพทย์ฉุกเฉินคำม่วน-สามชัย ปี พ.ศ.2560	521
นิติกาญจน์ ภูวินทร์	
คุณภาพการสื่อสารส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยโดยใช้แบบบันทึกทางวิสัญญีผู้ป่วยโรงพยาบาลประจำหอผู้ป่วย โรงพยาบาลกาฬสินธุ์	530
ทองยี่ยม บุญสวัสดิ์	
ผลการยับยั้งเชื้อก่อโรคฟันผุของสารสกัดหยาบใบผักคราดหัวแหวนและใบยางนา	535
ปิยะวรรณ เอมอ้อมนันต์	
ปัจจัยกำหนดทางสังคมของความไม่เสมอภาคทางสุขภาพในพื้นที่เขตเมือง	541
ชัยณรงค์ สังข์จ้าง	
ชนิดของน้ำตาลและระยะเวลาต่อการเจริญเติบโตของเชื้อสเตรปโตคอคคัส มิวแทนส์	549
ปิยะวรรณ เอมอ้อมนันต์	
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของอาการและคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยโรคลิ้นหัวใจพิการ	554
อภิญา วังศรีพิริยโยธา , สุรชาติ สิทธิปกรณ์ , อุคมลักษณ์ สุทธิเจริญ	

วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2561

การพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง
Development of a Framework for M.O.P.H Core Values Development among Lampang Provincial

Public Health Office's Personnel

บุญยาพร อารยวุฒิกุล¹ และ ทาวอร์ ล่อกา²

Boonyapom Arayawudhikul¹ and Thaworn Lorga²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และ เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้สำรวจการปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุข โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จำนวน 749 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และได้นำผลการสำรวจร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม และ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาจัดทำกรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH ทุกด้านของบุคลากรอยู่ในระดับดี สำหรับกรอบแนวคิดการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH เป็นการบูรณาการการพัฒนาค่านิยม MOPH ทุกด้านเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือประชาชนมีสุขภาพดี แนวคิดการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH เชื่อว่าวัฒนธรรมโดยบุคลากรจะทำให้เกิดการพัฒนาผลลัพธ์สุขภาพของประชาชน แต่การจะเกิดวัฒนธรรมบุคลากรต้องเป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และเป็นนายตนเอง ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางในการนำกรอบแนวคิดนี้สู่การปฏิบัติ

คำสำคัญ: เป็นนายตนเอง เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจประชาชน ถ่อมตนอ่อนน้อม ค่านิยมร่วม

Abstract

This action research aimed to (1) describe the level of mastery, originality, people-centredness, and humility practiced by staff working for Lampang PPHO, and (2) developed a framework for MOPH core values development. We first surveyed MOPH practices among 749 staff working in Lampang PPHO, district health offices, hospitals, and health facilities using an online questionnaire. Based on the survey results, integrated literature review and expert consultations, we developed a framework for MOPH core values development.

Result found that mastery, originality, people-centredness and humility practices among staff were at good levels. The suggested framework conceptually integrates Mastery, Originality, People-centredness and Humility and offers a systems approach to developing MOPH core values with the ultimate goal of improving people's health. This framework postulates that staff's innovative thinking and practices will lead to improved people's health outcomes. Innovative thinking and practices however require the development of staff's humility and mastery. Guidelines are provided for implementing this framework.

Keywords: Mastery, Originality, People-centredness, Humility, Core values

¹ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง

² วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง

บทนำ

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิการได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยการเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ทำให้มีการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ของกระทรวงสาธารณสุข ให้เกิดความสอดคล้องกับสิทธิดังกล่าว จึงปฏิรูประบบเพื่อสร้างความเข้มแข็งสู่ความยั่งยืน และพัฒนาประเทศให้มีศักยภาพเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพ(Health hub) เป็น 1 ใน 3 ของภูมิภาคเอเชีย โดยมีภารกิจเด่นชัด 4 ประการคือ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข และระบบสุขภาพยั่งยืน” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่มีความเป็นเลิศ 4 ด้าน ได้แก่ 1) Prevention & Promotion Excellence (ส่งเสริมสุขภาพและความป้องกันโรคเป็นเลิศ) 2) Service Excellence (บริการเป็นเลิศ) 3) People Excellence (บุคลากรเป็นเลิศ) และ 4) Governance Excellence (บริหารจัดการเป็นเลิศ)⁽¹⁾ เพื่อขับเคลื่อนทุกหน่วยงานไปสู่เป้าหมาย และบรรลุตามวิสัยทัศน์ของประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขเดินหน้าให้มีส่วนโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยน้อมนำพระบรมราชูปถัมภ์ พระบรมราชาชาต พระราชดำรัส พระราชดำริ มาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจและค่านิยมองค์กร เพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศทั้ง 4 ด้าน จึงน้อมนำพระราชดำรินำมาจัดทำรูปแบบค่านิยมองค์กรของกระทรวงสาธารณสุขที่เรียกว่า MOPH ดังนี้ M : Mastery คือการเป็นนักรบ โดยบุคลากรต้องมีความรู้ เป็นผู้นำที่ดี เอเชนระดมสมอง โกรทหลงให้ได้, O : Originality เร่งสร้างสิ่งใหม่ ทั้งนโยบาย นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน, P : People centered approach การใส่ใจประชาชน หักประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน และ H : Humility ถ่อมตนถ่อมใจ โดยการปฏิบัติตัวและใช้คำพูดที่ดี เพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามค่านิยมในการดูแลสุขภาพ⁽²⁾

ค่านิยมองค์กรเป็นสิ่งทำให้บุคคลรู้ว่าองค์กรคาดหวังอะไร ผลตอบแทนใด ด้วยวิธีการใด ช่วยสร้างบรรยากาศที่กลม

เกลียวและกลมกลืนในการทำงาน ทำให้เกิดผลอันพึงปรารถนาร่วมกัน และช่วยทำให้บุคคลมีแนวทางในการปรับตัวและมีค่านิยมที่เหมาะสมกับองค์กร⁽³⁾ ฉะนั้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นการหล่อหลอมให้คนในองค์กรสามารถ อยู่ร่วมกันได้ และช่วยหล่อหลอมให้องค์กรนั้นๆ มีพฤติกรรมในอนาคตเป็นไปตามที่เราคาดหวัง⁽⁴⁾ ภารกิจที่องค์กรมีกรนำค่านิยม MOPH มาเป็นส่วนสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร จะทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข คือ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข และระบบสุขภาพยั่งยืน”⁽⁴⁾

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ได้มีนโยบายการถ่ายทอดค่านิยมร่วม MOPH ของกระทรวงสาธารณสุขลงไปสู่บุคลากรทุกระดับในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง แต่ขณะเดียวกันยังขาดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรที่สะท้อนให้เห็นการนำค่านิยมร่วม MOPH มาปฏิบัติ จากมุมมองเป็นในการพัฒนาบุคลากร โดยนำค่านิยมร่วม MOPH มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเพื่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากร ให้เกิดค่านิยมดังกล่าว จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานมุ่งสู่เป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุขและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 13 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 12 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 141 แห่ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ บุคลากรของหน่วยงานใน

วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2561

สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 1) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 2) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 13 แห่ง 3) โรงพยาบาลชุมชน 12 แห่ง และ 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 141 แห่ง รวม 2,764 คน ทำการศึกษา โดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 749 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยแบบสอบถามออนไลน์ที่พัฒนาโดยผู้วิจัย มีจำนวนข้อทั้งหมด 59 ข้อ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ค่านิยม Mastery (เป็นนายตนเอง) จำนวน 15 ข้อ ค่านิยม Originality (ริเริ่มสร้างสรรค์) จำนวน 13 ข้อ ค่านิยม People centered (ใส่ใจประชาชน) จำนวน 18 ข้อ ค่านิยม Humility (ถ่อมตนอ่อนน้อม) จำนวน 13 ข้อ โดยลักษณะการวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ 5=เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4=เห็นด้วยมาก 3=เห็นด้วยปานกลาง 2=เห็นด้วยน้อย 1=ไม่เห็นด้วย การแปลผลระดับคะแนน การปฏิบัติระดับพอใช้ หมายถึง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-3.49 คะแนน การปฏิบัติระดับดี หมายถึง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 คะแนน ขึ้นไป การปฏิบัติระดับดีมาก หมายถึง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 คะแนน ขึ้นไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้พัฒนาและ สร้างขึ้น และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ในการ ตรวจสอบความเที่ยงและความตรง และนำมาแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ และนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) ราย ด้านของแบบสอบถามได้แก่ เป็นนายตัวเอง ริเริ่มสร้างสรรค์ ใส่ใจประชาชน และ ถ่อมตนอ่อนน้อม ได้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่าครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) 0.940, 0.946, 0.968 และ 0.961 ตามลำดับ

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ที่สะท้อนถึงการปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุข จากนั้นพัฒนาแบบสอบถามการปฏิบัติตามค่านิยม

ร่วม MOPH ดำเนินการสำรวจการปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH และ วิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผลการ ทบทวนวรรณกรรมมาพัฒนากรอบแนวคิดเชิงความสัมพันธ์ ระหว่าง Mastery, Originality, People-centredness และ Humility ได้กรอบแนวคิดดังแผนภูมิที่ 1 หลังจากนั้นกรอบแนวคิด เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร เพื่อพิจารณาและให้ ข้อเสนอแนะ ได้กรอบแนวคิดการพัฒนา ค่านิยมร่วม MOPH ดัง แผนภูมิที่ 2 พร้อมแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแนวคิด การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

การศึกษาคครั้งนี้ จากการรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรตาม ค่านิยมร่วม MOPH และใช้เกณฑ์เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ของ ความสำเร็จในการขับเคลื่อนค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และเพื่อศึกษาแนว ทิศทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.7 และเพศชาย ร้อยละ 24.3 โดยอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี มากที่สุด ตำแหน่งการ ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 82.6 ซึ่งมีระยะเวลา การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีพบมากที่สุด ร้อยละ 64.5 ประเภท ของบุคลากรปฏิบัติงานในตำแหน่งของข้าราชการมากที่สุด ร้อยละ 64.1 และหน่วยงานที่สังกัดส่วนใหญ่ทำงานที่ โรงพยาบาลชุมชน ร้อยละ 71.4

2. การปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X}$ = 4.19, SD = .504) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ค่านิยม Humility (ถ่อมตนอ่อนน้อม) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.43, SD = .556) รองลงมาคือ ค่านิยม Mastery (เป็นนายตนเอง) ($\bar{X}$ = 4.32, SD = .490), ค่านิยม People centered (ใส่ใจประชาชน) ($\bar{X}$ = 4.22, SD = .596) และ ค่านิยม Originality (ริเริ่มสร้างสรรค์) ($\bar{X}$ = 3.80, SD = .649) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

2.1 ค่านิยม M : Mastery (เป็นนายตนเอง) รายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด คือ รับผิดชอบงานในหน้าที่ และที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ และใช้หลักคุณธรรม และจริยธรรมในการทำงาน ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนา และ กำหนดเป้าหมาย ที่ท้าทายในการปฏิบัติงาน

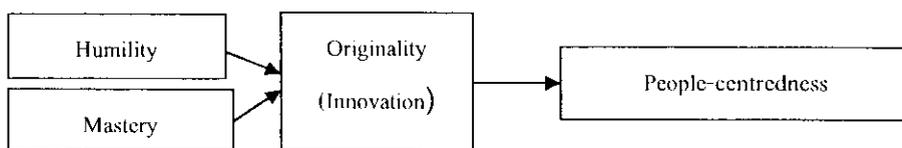
2.2 ค่านิยม Originality (สร้างสรรค์สิ่งใหม่) รายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด คือ พัฒนาบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ รองลงมาคือ พัฒนาแนวทางในการให้บริการ หรือทำงานเพื่อเพิ่มผลผลิตในงาน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัย และ ผลิตนวัตกรรม เพื่อพัฒนางาน

2.3 ค่านิยม People centered (ใส่ใจประชาชน) รายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด คือ ให้บริการประชาชน ด้วยความเอื้อเฟื้อและทำที่สุภาพเป็นมิตร รองลงมาคือ มุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญในการทำงาน และเคารพการตัดสินใจของประชาชนหรือผู้รับบริการ ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนาสื่อสุขภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าใจข้อมูลและความรู้ได้ง่าย และพัฒนาวิธีการและเครื่องมือในการส่งเสริมประชาชนให้ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะสุขภาพไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

2.4 ค่านิยม Humility (ถ่อมตนอ่อนน้อม) รายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด คือ ฝึกตนเองให้เมตตาผู้อื่น รองลงมาคือ กล่าวขอโทษเพื่อการแสดงการยอมรับในกรณีที่ตนเองได้ทำผิดพลาด และเตือนตัวเองเสมอว่าคนเราไม่ได้รู้ หรือเชี่ยวชาญทุกเรื่อง ชื่นชม ยกย่องความสำเร็จของเพื่อนร่วมงาน/สมาชิกทีม ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประเมินจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเองอย่างตรงไปตรงมาฝึกคนให้เป็นผู้ที่รู้เท่าทันความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเอง และ ค้นหาและชื่นชมความสามารถของเพื่อนร่วมงาน

2. การจัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง

2.1 ผู้วิจัยได้ค้นหาค้นหากรอบแนวคิดเชิงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมร่วม Mastery, Originality, People-Centeredness และ Humility สำหรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH สำหรับบุคลากรภายใต้สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความนอบน้อมถ่อมตน (Humility) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม (Innovation หรือ Originality) ภายในองค์กร และการเป็นนายตัวเอง (Mastery) ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมและผลการดำเนินงานขององค์กร นอกจากนี้ยังพบว่านวัตกรรมส่งผลต่อการเข้าถึงบริการ คุณภาพบริการ และ คุณภาพชีวิตของผู้รับบริการ ผู้วิจัยได้จัดทำร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง Mastery, Originality, Humility และ People-Centeredness

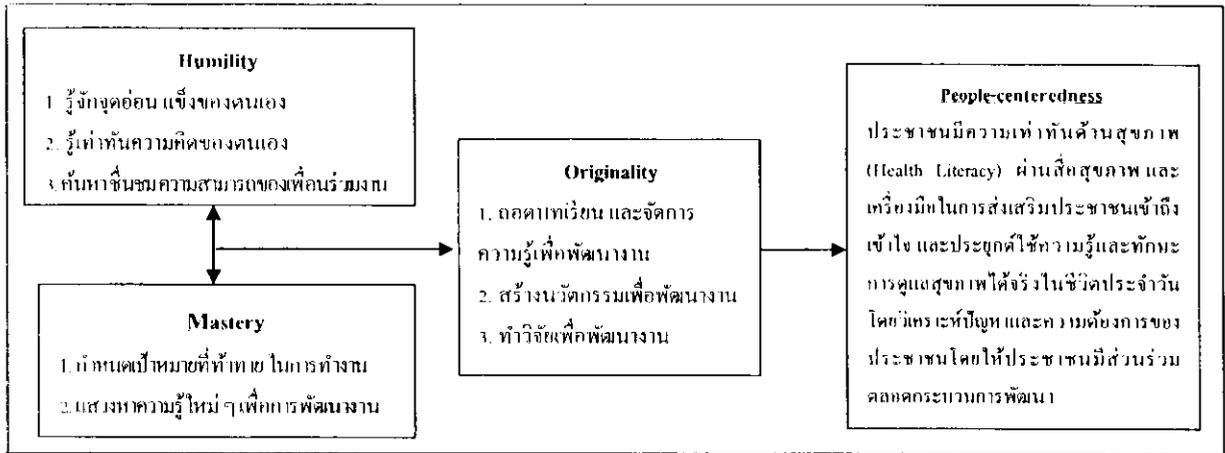
2.2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมร่วม MOPH และ ร่างกรอบแนวคิดการพัฒนา ค่านิยมร่วม MOPH ต่อผู้บริหาร และ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อรับทราบสถานการณ์จากข้อมูล และ ร่วมกันพิจารณา ร่างรูปแบบการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของหน่วยงานภายใต้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ที่ประชุมเสนอให้จัดทำแนวทางการพัฒนาค่านิยม MOPH เชิงบูรณาการภายใต้

โครงการริเริ่มที่มีกรอบแนวคิดเชื่อมโยงค่านิยมแต่ละด้านเพื่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมการพัฒนา แทนที่จะดำเนินการพัฒนาค่านิยมแบบแยกส่วน ซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่าย ในการกิจกรรมพัฒนาสูง และ ใช้เวลากับกิจกรรมการพัฒนา มาก จำจวน ไม่เหมาะสมกับภาระงานที่มีมากอยู่แล้วของ บุคลากรและหน่วยงาน นอกจากนี้ยังเสนอให้เลือกประเด็น รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติน้อยที่สุด จำนวน 2-3 ข้อ ใน

วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2561

แต่ละด้านของค่านิยม MOPHI มาเป็นเป้าหมายในการพัฒนา ในโครงการริเริ่มการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สาธารณสุขในเชิงบูรณาการ เริ่มจากการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากร และการเสริมสร้าง Result based /Strategic Management เพื่อพัฒนาบุคลากรให้รู้จักจุดแข็ง จุดอ่อน รู้ที่ ทำความคิดของตนเอง เปิดใจรับการพัฒนา และ เสริมสร้างองค์ความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์เพื่อให้ เข้าใจสภาพการทำงานและปัญหา เพื่อนำไปสู่การวางแผน แก้ไขปัญหา และกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ทางด้านสาธารณสุข หรือการเผยแพร่ผลผลิตงานวิจัย เพื่อให้ แก่ประชาชนสูงสุดต่อประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการ

ในการจัดทำสื่อสุขภาพ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของ ประชาชน เข้าถึงข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อนำไปใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิด Health Literacy (ปริศนา นवलบุญ เรือง, ปานจันทร์ อิ่มหน้า และ ถาวร ล้อกา, 2560) นอกจากนี้ ต้องมีการกำหนดทิศทาง นโยบายที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดการ ถ่ายทอดค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสาธารณสุขไปยัง หน่วยบริการทุกแห่งทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง ซึ่งหากมีการ ดำเนินการตามพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากร สาธารณสุข สุดท้ายจะเห็นผลได้ในประชาชน โดยประชาชน จะเข้าถึงสื่อสุขภาพมากขึ้น และมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีขึ้น ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2. แนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH แบบบูรณาการ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง

3. การนี้แนวทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรต้นสังกัด สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปางได้กำหนดให้หน่วยงานระดับอำเภอและ ตำบลจัดทำโครงการริเริ่ม (Initiative project) สำหรับการพัฒนาบุคลากรในสังกัดให้มีค่านิยมร่วม MOPH ภายใต้กรอบแนวคิดทางการพัฒนาค่านิยมร่วม MOPH แบบบูรณาการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง (Integrated Framework of MOPH Core Values Development) โดยมีแนวทางเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

3.1 โครงการริเริ่มควรมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความเท่าทันด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของประชาชน โดย วิเคราะห์ปัญหา และ ความต้องการของประชาชน วิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับบริการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนด ความต้องการ

3.2 ผลิदनวัตกรรมสื่อในรูปแบบต่างๆที่ เหมาะสมกับผู้รับบริการ โดยให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนาสื่อ

3.3 ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของสื่อสุขภาพ

3.4 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และหน่วยงานในระดับอำเภอรับผิดชอบและให้การสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในด้าน การวิเคราะห์ตนเอง การวิเคราะห์ระบบการทำงานและเป้าหมาย การสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน การผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรม และ การจัดการความรู้ 2) เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ภายใต้อำเภอและจังหวัด 3) ประเมินผลการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ภายใต้อำเภอและจังหวัด 4) กำหนดให้การดำเนินการในการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ในปีต่อไป

สรุปและอภิปรายผล

จากการดำเนินงานพัฒนา การปฏิบัติตามคำนิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางมาพร้อมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.19, SD = .504) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า คำนิยม Humility (ถ่อมตนอ่อนน้อม) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =4.43, SD = .556) รองลงมาคือ คำนิยม Mastery (เป็นนายตนเอง) ($\bar{X}$ =4.32, SD = .490), คำนิยม People centered (ใส่ใจประชาชน) ($\bar{X}$ 4.22, SD = .596) และ คำนิยม Originality (สร้างสรรค์สิ่งใหม่) ($\bar{X}$ =3.80, SD = .649) ตามลำดับ

จากผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแนวทางการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง โดยทำการทบทวนวรรณกรรมเพื่อค้นหากรอบแนวคิดเชิงควมสัมพันธ์ระหว่างคำนิยมร่วม Mastery, Originality, People-Centeredness และ Humility สำหรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH สำหรับบุคลากรภายใต้อำเภอและจังหวัดลำปาง จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรม (Innovation หรือ Originality) ภายใต้อำเภอและจังหวัด

ยังพบว่านวัตกรรมส่งผลต่อการเข้าถึงบริการ คุณภาพบริการ และ คุณภาพชีวิตของผู้รับบริการ^(5,6) โดยนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำนิยมร่วม MOPH และร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH คัดเลือกผู้บริหาร และ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อรับทราบสถานการณ์จากข้อมูล และ ร่วมกันพิจารณาว่ารูปแบบการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ของหน่วยงานภายใต้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ที่ประชุมเสนอให้จัดทำแนวทางการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH เจริญบูรณาการภายใต้โครงการริเริ่มที่มีกรอบแนวคิดเชื่อมโยงคำนิยมแต่ละด้านเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมการพัฒนา แทนที่จะดำเนินการพัฒนาคำนิยมแบบแยกส่วน ซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการกิจกรรมพัฒนาสูง และ ใช้เวลากับกิจกรรมการพัฒนามาก ซ้ำซ้อน ไม่เหมาะสมกับภาระงานที่มีมากอยู่แล้วของบุคลากรและหน่วยงาน นอกจกนี้ยังเสนอให้เลือกประเด็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติน้อยที่สุดจำนวน 2-3 ข้อ ในแต่ละด้านของคำนิยม MOPH มาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาในโครงการริเริ่มการพัฒนาคำนิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสาธารณสุขในเชิงบูรณาการ เริ่มจากการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร และการเสริมสร้าง Result based /Strategic Management เพื่อพัฒนาบุคลากรให้รู้จักจุดแข็ง จุดอ่อน รู้เท่าทันความคิดของตนเอง เปิดใจรับการพัฒนา และเสริมสร้างองค์ความรู้วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์เพื่อให้เข้าใจสภาพการทำงานและปัญหา เพื่อนำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญหาลำบากและกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางด้านสาธารณสุข หรือการเผยแพร่ผลิตผลงานวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดคือประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการในการจัดทำสื่อสุขภาพ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของประชาชน เข้าถึงข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพเพื่อนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิด Health Literacy⁽⁷⁾ นอกจากนี้ต้องมีกรกำหนดทิศทาง นโยบายที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดคำนิยมร่วม MOPH ของบุคลากรสาธารณสุขไปยังหน่วยบริการทุกแห่งทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2561

โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ทุกแห่ง ซึ่งหากมีการดำเนินการตามพัฒนาต้นแบบร่วม
MOPH ของบุคลากรสาธารณสุข สุดท้ายจะเห็นผลได้ใน
ประชาชน โดยประชาชนจะเข้าถึงสื่อสุขภาพมากขึ้น และ
มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. นำแนวทางการพัฒนาต้นแบบร่วม MOPH แบบ
บูรณาการ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง (Integrated
Framework of MOPH Core Values Development) มาทดลองใช้

ในหน่วยบริการทุกแห่งทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน และ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง

2. ประเมินผลการนำแนวทางการพัฒนาต้นแบบร่วม
MOPH แบบบูรณาการ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง
(Integrated Framework of MOPH Core Values Development) ที่
ทดลองใช้ในหน่วยบริการทุกแห่งทั้งสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน
และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข. **แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)**. สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข. นนทบุรี, 2559.
2. สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. **ประชาชนมีสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน จุดยืน
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และค่านิยม และยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข**. นนทบุรี, 2559.
3. ชูดิเดช ตาม-องครักษ์. **Hfocus เเจาะลึกระบบสุขภาพ**. 2561. สืบค้นจาก <https://www.hfocus.org/content/2017/01/13274>
4. Liu, W., Mao, J., & Chen, X. Leader Humility and Team Innovation: Investigating the Substituting Role of Task Interdependence and the
Mediating Role of Team Voice Climate. **Frontiers in psychology**, 8(1), 2017. 1115.
5. Nielsen, M., Langner, B., Zema, C., Hacker, T., & Grundy, P. (2012). Benefits of Implementing the Primary Care Patient-Centered Medical
Home. **Washington: Patient-Centered Primary Care Collaborative**, 2012.
6. Institute for strategic Analysis and Innovation. (2015). **Health Innovation Report RAISING THE BAR ON HEALTH SYSTEM
PERFORMANCE**. Health Innovation Forum and MUHC-ISAI, 2015.
7. ศรีพนม นวฤกษ์เรือง, ปานจันทร์ อิ่มหนา และ ถาวร ล้อกลา. การพัฒนาเอกสาร ให้ความรู้เรื่องมะเร็งเต้านม โดยใช้กระบวนการปริศนาผู้ใช้: การวิจัยและ
พัฒนา. **วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ**. 10(1), 2560: 156-167.